

DEN
NATIONALE
TOLKE
MYNDIGHED

**Social- og
Boligstyrelsen**

Beretning for 2022

april 2023

Viden til gavn

Publikationen er udgivet af
Social- og Boligstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C.
Tlf: 72 42 37 00
E-mail: info@sbst.dk
www.sbst.dk

April 2022

Download eller se rapporten på
www.dntm.dk

Der kan frit citeres fra rapporten med angivelse
af kilde.

Digital isbn: 978-87-94445-77-1

Indhold

Indledning	2
Tolkebrugere	3
Udvikling i antal brugere	3
Karakteristika og tolkebehov	3
Uddannelse og beskæftigelse	6
Brug af den offentlige sektor	8
Bevillinger	13
Tidsubegrænset tolkning	15
Timebankstolkning	15
Bevillingsbegrænset tolkning (puljer)	16
Gruppetolkninger	18
For sent aflyste tolkninger	18
Udækkede tolkninger	19
Andre myndigheders brug af Tolkemyndighedens rammeaftaler	20
Tolkemyndighedens administration	21
Ankesager	21
Kursus i tegnsprog for kolleger	21
Smiley-undersøgelse	22
Kontrol og kontroltilsyn	22
Projektarbejde 2022	23
Økonomi 2022	24
Opgaver og projekter 2023	24

Indledning

I 2022 var Covid-19 endelig ved at slippe sit tag, og de begrænsninger, der fulgte med, som fx forsamlingsforbud og krav om ansigtsmasker, begyndte at lette. I februar angreb Rusland Ukraine, og igen fik hændelser, initieret langt fra Danmark, stor indvirkning på forholdene for mange danskere. Økonomien blev presset for mange på grund af stigende energipriser til boligopvarmning, stigende elpriser og stigende inflation. Dette kunne også ses på Tolkemyndighedens område, hvor brugerne valgte at skære ned på fritidsaktiviteter, når deres økonomi var stram.

I 2021 blev der gennemført et udbud af tolkeleverandører med ambitioner om at sikre bedre forsyningssikkerhed, højere kvalitet og større effektivitet på området. Rameaftalerne med de nye tolkeleverandører trådte i kraft fra 1. januar 2022, og selvom antallet af udækkede tolkeopgaver steg, sammenlignet med Covid-19, lå det på niveau med 2019.

Der blev desuden gennemført udbud af fjerntolkning, hvor der indkom 3 tilbud, og dermed fundet en leverandør af Tolkemyndighedens Fjerntolketjeneste frem til udgangen af 2027.

Desuden blev der gennemført et udbud af fjerntolkning, og en ny leverandør af Tolkemyndighedens Fjerntolketjeneste blev fundet frem til udgangen af 2027. I 2022 blev der også påbegyndt et udbud af en ny Tolkeportal, da den nuværende portal har været i brug siden 2011 og trænger til en opgradering for at håndtere de ændrede lovgivninger og GDPR-regler.

Tolkemyndighedens beretninger er i sin opbygning ens fra år til år, fordi det så er nemt for læseren at sammenligne de forskellige emner og områder år for år. I år er afsnittet om tolkebrugerne udbygget væsentligt, idet der fra statistikbanken er udsøgt udvidede data om tolkebrugerne for at give et uddybende billede af disse.

Odense, marts 2023.

Tolkebrugere

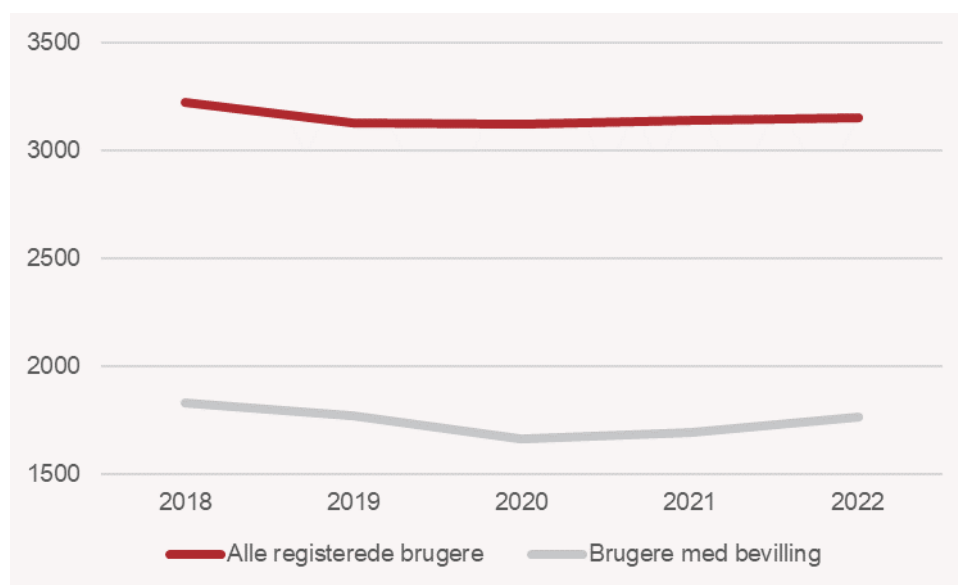
Årsberetningen for 2022 udvides, i forhold til tidligere år, med flere oplysninger om tolkebrugere ved at koble dem med registerdata. I dette kapitel beskrives således tolkebrugernes almene karakteristika og tolkebehov samt det offentliges udgifter til ydelser og aktiviteter, som tolkebrugere modtog på tværs af velfærdsområder.

De udvidede opgørelser om tolkebrugere i dette kapitel kræver, at brugere har et validt cpr-nummer, så de kan findes i befolkningsregisteret, hvilket er tilfældet for mere end 90 pct. af tolkebrugere. Det er bl.a. udlændinge og flygtninge, som ikke optræder med cpr-nummer, hvorfor de ikke kan kobles med registerdata.

Udvikling i antal brugere

Antallet af tolkebrugere har været relativt stabilt over de seneste 5 år. Siden 2018 har der kun været et mindre fald i tolkebrugere på ca. 70 personer, svarende til mindre end 5 pct. Den samme udvikling ses både for alle tolkebrugere og for tolkebrugere med bevilling i de enkelte år, jf. figur 1.

Figur 1: Udvikling i antallet af tolkebrugere med og uden bevilling i perioden 2018-2022

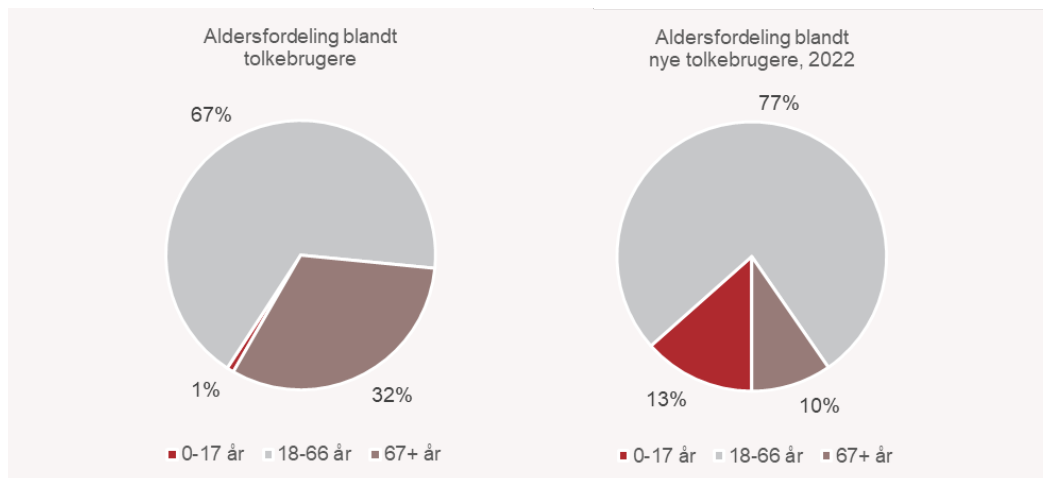
Anm.: Udviklingen i antal brugere, der er registreret på Tolkeportalen, samt udviklingen i antal brugere, der har modtaget en bevilling til tolkebistand i perioden 2018-2022. I opgørelsen indgår tolkebrugere, der er registreret i Tolkeportalen, uanset om de optræder i befolkningsregisteret.

Kilde: Egne opgørelser på baggrund af Tolkeportalen.

Karakteristika og tolkebehov

Nye tolkebrugere i 2022 er i mindre grad ældre, mens de i højere grad udgøres af børn og unge, sammenlignet med alle tolkebrugere. To tredjedele af alle tolkebrugere er 18-66 år, mens knap en tredjedel er 67 år eller ældre. Børn og unge udgør en meget lille andel af det samlede antal tolkebrugere. Blandt de nye tolkebrugere i 2022 er aldersfordelingen anderledes. Kun 10 pct. af de nye brugere er 67 år eller ældre, og 13 pct. er 0-17 år gamle, jf. figur 2.

Figur 2: Aldersfordeling blandt alle og nye brugere

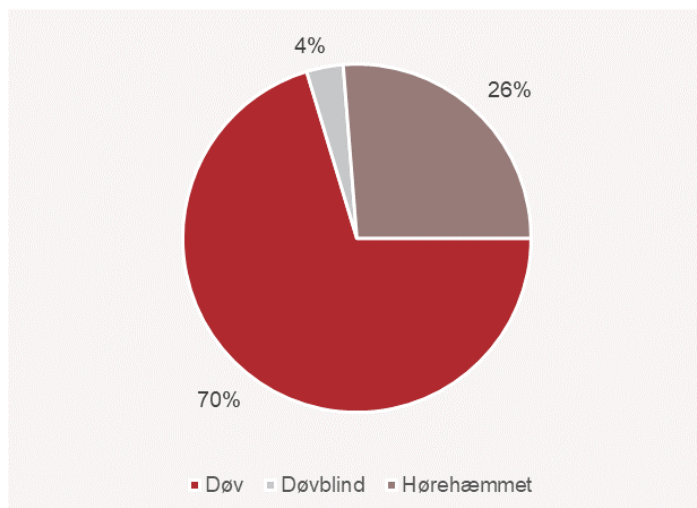

Anm.: Aldersfordelingen blandt alle brugere, der er registreret på Tolkeportalen, samt aldersfordeling blandt de brugere, der er registreret første gang i 2022. I opgørelsen indgår kun tolkebrugere, som er registreret i befolkningsregisteret.
 Kilde: Egne opgørelser på baggrund af Tolkeportalen og Danmarks Statistiks registerdata.

Det tyder på, at størstedelen af de ældre tolkebrugere også har haft brug for tolkebistand, før de er blevet 67 år. Tolkebehovet hos de ældre tolkebrugere skyldes således formentlig kun i mindre grad det, at de er blevet ældre. De nye tolkebrugere udgøres desuden også af en række ukrainske flygtninge, hvilket kan være årsagen til den større andel børn og unge, hvilket dog ikke kan undersøges nærmere i datagrundlaget.

Langt de fleste tolkebrugere er døve, mens en mindre andel er hørehæmmede, jf. figur 3. 70 pct. af tolkebrugerne er døve, mens 26 pct. er hørehæmmede, og kun 4 pct. er døvblinde.

Figur 3: Tolkebrugere, fordelt på typen af handicap

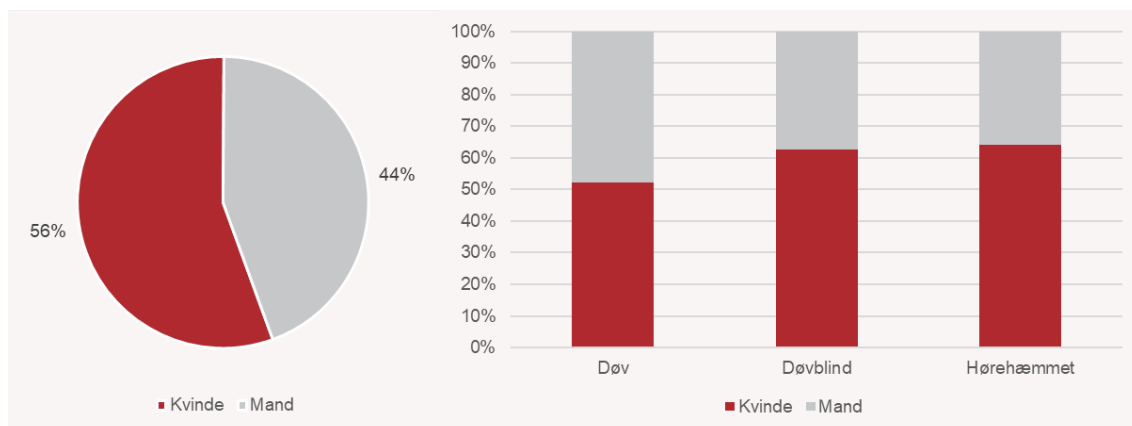

Anm.: Fordeling på typer af handicap blandt alle brugere der er registreret på Tolkeportalen. Se i øvrigt anmærkning til figur 2.
 Anm.: Fordelingen på handicap kan ikke fordeles på aldersgrupperne ovenfor, da der er for få mennesker til, at opgørelsen kan vises af datasikkerhedshensyn.
 Kilde: Egne opgørelser på baggrund af Tolkeportalen og Danmarks Statistiks registerdata.

Blandt tolkebrugerne er over halvdelen kvinder. Det gør sig også gældende for alle handicapgrupperne, men for både døvblinde og hørehæmmede er kvinder i endnu højere grad

repræsenteret. 56 pct. af alle tolkebrugere er kvinder. Stort set det samme gør sig gældende blandt døve, hvor kvinder udgør 52 pct. Blandt døvblinde og hørehæmmede udgør kvinder over 60 pct. af tolkebrugere, jf. figur 4.

Figur 4: Kønsfordeling blandt tolkebrugere

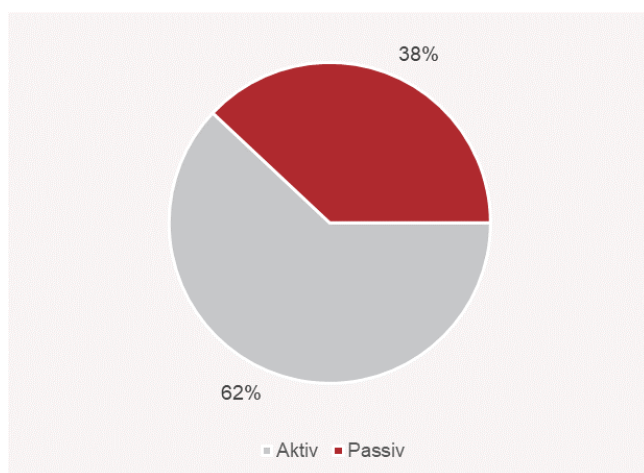
Anm.: Kønsfordeling blandt alle brugere, der er registreret på Tolkeportalen, samt kønsfordelingen, fordelt på typer af handicap. Se i øvrigt anmærkninger til figur 2.

Kilde: Egne opgørelser på baggrund af Tolkeportalen og Danmarks Statistiks registerdata.

Der er stor forskel på, hvor meget og hvor lidt brugerne i Tolkeportalen får bevilliget tolkebistand. Det skyldes, at en bruger fremgår af Tolkeportalen, såfremt de på et givent tidspunkt har haft brug for tolkebistand, og de forbliver derefter som udgangspunkt i Tolkeportalen, indtil de afgår ved døden. Dermed indeholder Tolkeportalen en række brugere, som ikke nødvendigvis har et aktuelt tolkebehov.

I Tolkeportalen er 6 ud af 10 brugere aktive modtagere af tolkebistand. I løbet af de seneste 2 år har 62 pct. af brugerne således modtaget én eller flere bevillinger, mens 38 pct. ikke har fået bevilliget tolkebistand i samme periode, jf. figur 5.

Figur 5: Aktive og passive tolkebrugere i 2022

Anm.: Andelen af aktive og passive tolkebrugere i 2022. I opgørelsen indgår tolkebrugere, som er registreret i befolkningsregisteret. Aktive brugere defineres som brugere med en eller flere bevillinger i løbet af de seneste 2 år, svarende til 2021 og 2022.

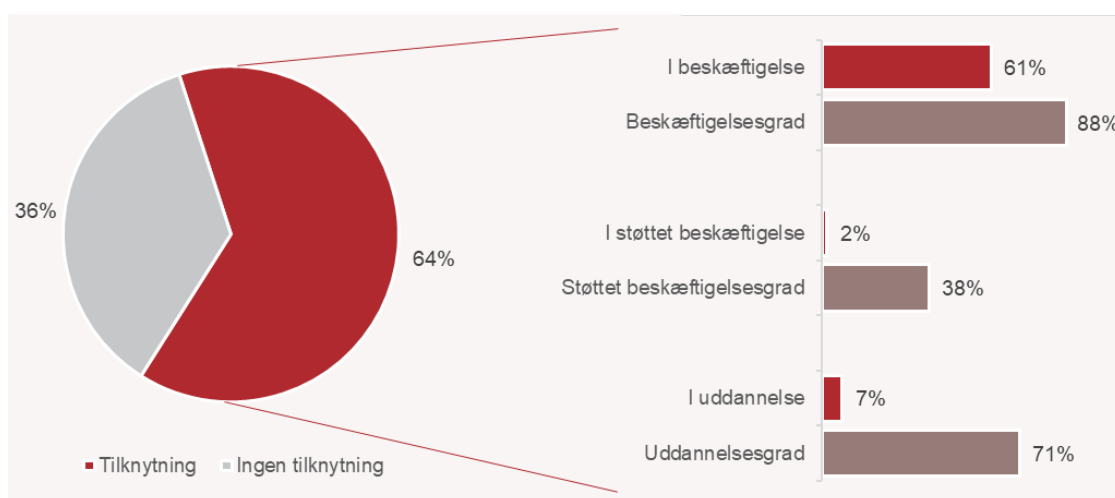
Kilde: Egne opgørelser på baggrund af Tolkeportalen og Danmarks Statistiks registerdata.

Uddannelse og beskæftigelse

Størstedelen af tolkebrugere har tilknytning til enten arbejdsmarkedet eller uddannelse i 2021. 64 pct. af tolkebrugere har således, i løbet af 2021 på et tidspunkt, været i ordinær beskæftigelse, støttet beskæftigelse og/eller uddannelse, jf. figur 6.

61 pct. af tolkebrugere er i ordinær beskæftigelse, mens 2 pct. er i støttet beskæftigelse og 7 pct. i uddannelse. Brugere, der er i ordinær beskæftigelse, har en beskæftigelsesgrad på 88 pct. af året, hvilket betyder, at de i gennemsnit er i beskæftigelse i 88 pct. af året, svarende til 45 uger. Brugere, der er i støttet beskæftigelse, har tilsvarende en beskæftigelsesgrad på 38 pct. af året, svarende til 19 uger.

Figur 6: Brugernes tilknytning til beskæftigelse og uddannelse i 2021

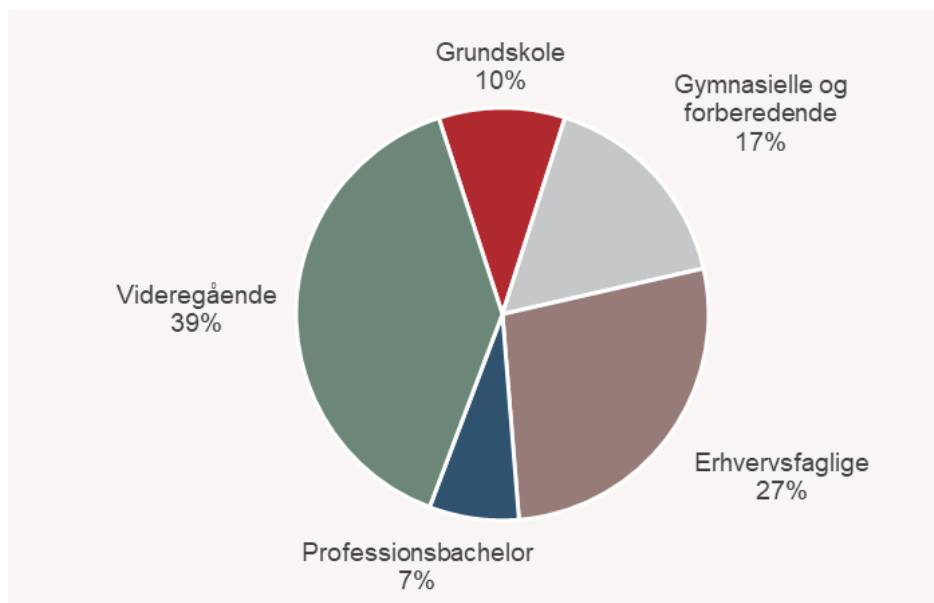
Anm.: Andelen af tolkebrugere, der i 2021 havde tilknytning til beskæftigelse og uddannelse samt graden af tilknytning. Da brugere kan have været i flere af kategorierne i løbet af 2021, summerer andelen i hhv. beskæftigelse, støttet beskæftigelse og uddannelse ikke til alle brugere med tilknytning. Brugere defineres som havende tilknytning til uddannelse eller arbejdsmarked, hvis de, i én eller flere uger i 2021, enten har været i uddannelse, støttet beskæftigelse eller ordinær beskæftigelse. Ordinær beskæftigelse inkluderer fleksjob, mens støttet beskæftigelse omfatter beskæftigelse med løntilskud. Beskæftigelsesgrad defineres ved gennemsnitlig andel af året, hvor brugere er i hhv. ordinær beskæftigelse, støttet beskæftigelse eller uddannelse. Se i øvrigt anmærkninger til figur 2.

Kilde: Egne opgørelser på baggrund af Tolkeportalen og Danmarks Statistiks registerdata.

Den høje beskæftigelsesgrad blandt tolkebrugere i ordinær beskæftigelse viser, at tolkebrugere, der er i ordinær beskæftigelse, har en stærk og overvejende permanent tilknytningen til det ordinære arbejdsmarked.

Tolkebrugere under uddannelse er hovedsageligt i gang med videregående eller erhvervsfaglige uddannelser i 2021. 39 pct. af brugere er i gang med videregående uddannelser i 2021, og 27 pct. er i gang med erhvervsfaglige uddannelser. Kun 10 pct. af brugere er i gang med grundskolen, 7 pct. er i gang med professionsbachelor, og 17 pct. er i gang med en gymnasial eller forberedende uddannelse, jf. figur 7.

Figur 7: Uddannelsestype for brugere i uddannelse i 2021

Anm.: Uddannelsestype for de tolkebrugere, der var i gang med en uddannelse i 2021. Brugere indgår i opgørelsen, hvis de på et tidspunkt i 2021 har været i uddannelse. Se i øvrigt anmærkninger til figur 2.

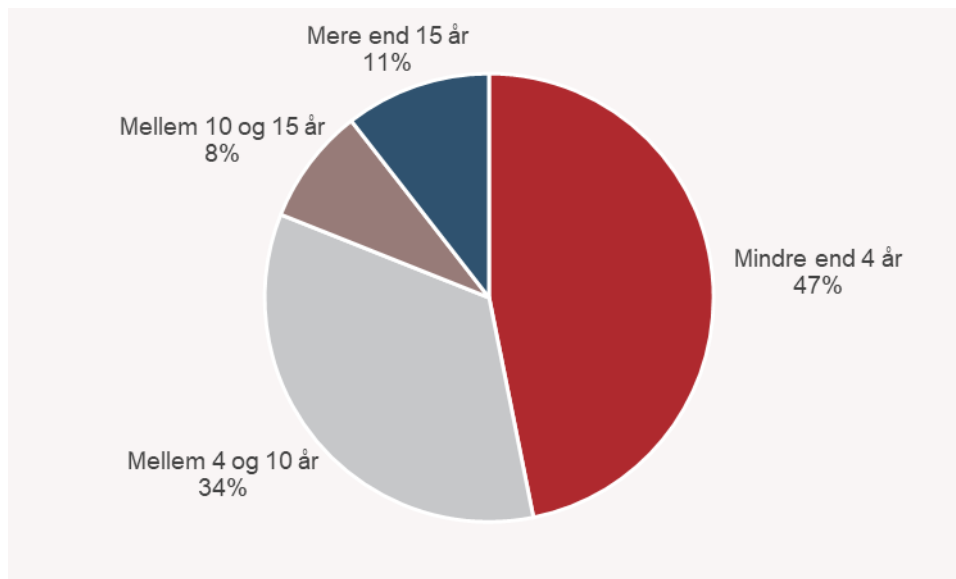
Kilde: Egne opgørelser på baggrund af Tolkeportalen og Danmarks Statistiks registerdata.

Som beskrevet ovenfor er kun 1 pct. af tolkebrugere under 18 år, og det afspejles i den lille andel, som grundskolen udgør.

Størstedelen af tolkebrugere under uddannelse har været i uddannelsessystemet, svarende til normeret tid for alle uddannelseskategorierne. Dog har nogle tolkebrugere været i uddannelsessystemet i væsentligt længere tid. 47 pct. af tolkebrugere med igangværende uddannelse har været i uddannelsessystemet i mindre end 4 år efter grundskole og 10. klasse. Det svarer omtrentligt til den normerede tid for gymnasiale og andre forberedende uddannelser.

34 pct. af brugerne har været i uddannelsessystemet i 4-10 år efter grundskole og 10. klasse. Den normerede tid for erhvervsfaglige uddannelser, professionsbacheloruddannelser og videregående uddannelser kan omtrentligt indeholdes i denne periode. 8 pct. af tolkebrugere har været i uddannelsessystemet i 10-15 år og 11 pct. har været i systemet i mere end 15 år, jf. figur 8. Det gælder således for 19 pct. af de brugere, der er under uddannelse, at de har været i uddannelsessystemet i mere end 10 sammenhængende år efter endt grundskole og 10. klassetrin i 2021.

Figur 8: Varighed af brugernes igangværende uddannelse efter grundskole og 10. klasse i 2021

Anm.: Antal år, som tolkebrugere har været sammenhængende i uddannelsessystemet efter endt grundskole og 10. klasse. Opgørelsen er baseret på de tolkebrugere, der er i uddannelse i 2021, og som på det tidspunkt ikke er i gang med grundskolen eller 10. klasse. En uddannelse er defineret som sammenhængende, hvis en bruger har været i uddannelse over en årrække, kun afbrudt af pauser på maksimalt 6 måneder. Se i øvrigt anmærkninger til figur 2.

Kilde: Egne opgørelser på baggrund af Tolkeportalen og Danmarks Statistiks registerdata.

Det tyder på, at nogle tolkebrugere er i uddannelsessystemet markant længere, end de enkelte uddannelser tilsiger. Brugernes behov for støtte kan være en del af forklaringen på, at uddannelserne tager længere tid end normeret – det kan eksempelvis være en del af forklaringen bag andelen, der har været i systemet 10-15 år. Det er dog bemærkelsesværdigt, at hver tiende tolkebruger under uddannelse har været i uddannelsessystemet i mere end 15 år efter endt grundskole og 10. klasse.

Brug af den offentlige sektor

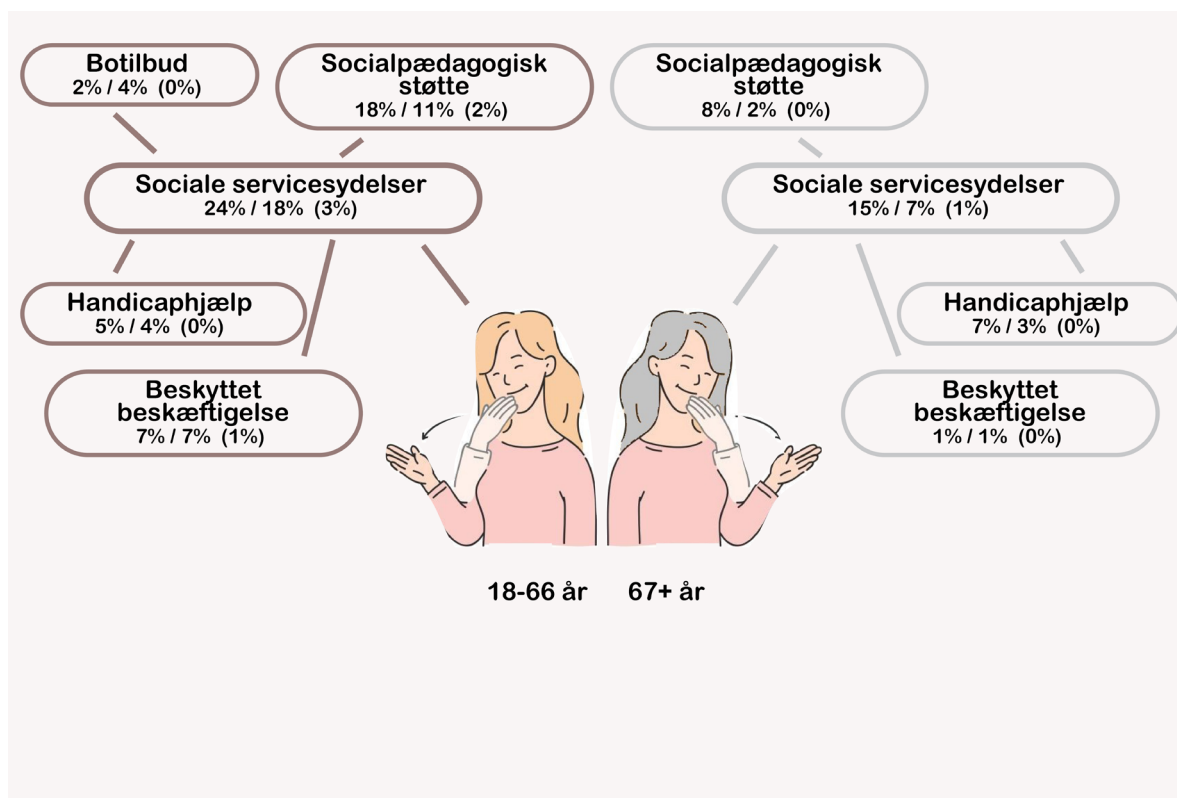
I det følgende beskrives tolkebrugernes forbrug af offentlige ydelser og aktiviteter i 2021. I opgørelserne indgår udelukkende tolkebrugere på 18 år og ældre, da der er for få børn og unge til, at opgørelserne kan laves for denne aldersgruppe med de rette datasikkerhedshensyn. Tolkebrugernes forbrug beskrives med udgangspunkt i tolkebrugernes alder – hhv. 18 til 66-årige (voksne) og 67+ årige (ældre). Derudover skelnes mellem aktive og passive brugere. Aktive brugere svarer til de brugere, der har fået en bevilling i løbet af 2021 eller 2022, jf. figur 5.

Tolkebrugere modtager sociale serviceydelser i højere grad, end den øvrige befolkning. Det drejer sig især om socialpædagogisk støtte, og det er uanset alder. Der er desuden indikationer på, at aktive brugere modtager sociale serviceydelser i større omfang, end de passive brugere.

24 pct. af de voksne, aktive tolkebrugere modtager sociale serviceydelser i 2021. Det samme er tilfældet for 18 pct. af de passive tolkebrugere og 3 pct. af den øvrige voksne befolkning. 15 pct. af de aktive, ældre tolkebrugere modtager sociale serviceydelser, mens det samme gør sig gældende for 7 pct. af de passive brugere og 1 pct. af den øvrige ældre befolkning. Hhv. 18 pct. og 8 pct. af de aktive voksne og ældre tolkebrugere modtager socialpædagogisk støtte. Til

sammenligning modtager kun hhv. 11 pct. og 2 pct. af de passive brugere og 2 pct. og 0 pct. af den øvrige voksne og ældre befolkning samme ydelse, jf. figur 9.

Figur 9: Den gennemsnitlige aktive tolkebrugers ydelser og aktiviteter på socialområdet, fordelt på alder, 2021. Borgere uden for målgruppen er angivet i parentes.

Anm.: Den gennemsnitlige tolkebrugers forbrug af sociale servicesydelser i 2021, fordelt på borgere i aldersgruppen 18-66 år og 67 år og ældre samt aktive og passive brugere. Den øvrige danske befolkning i samme aldersgruppe er angivet i parentes. Nogle opgørelser kan ikke laves for de aktive, ældre tolkebrugere, grundet datasikkerhedshensyn. Derfor udestår enkelte tal i figuren. Opgørelsen er baseret på tolkebrugere, som er registreret i befolkningsregisteret, og samtidig er aktive brugere i 2021-2022.

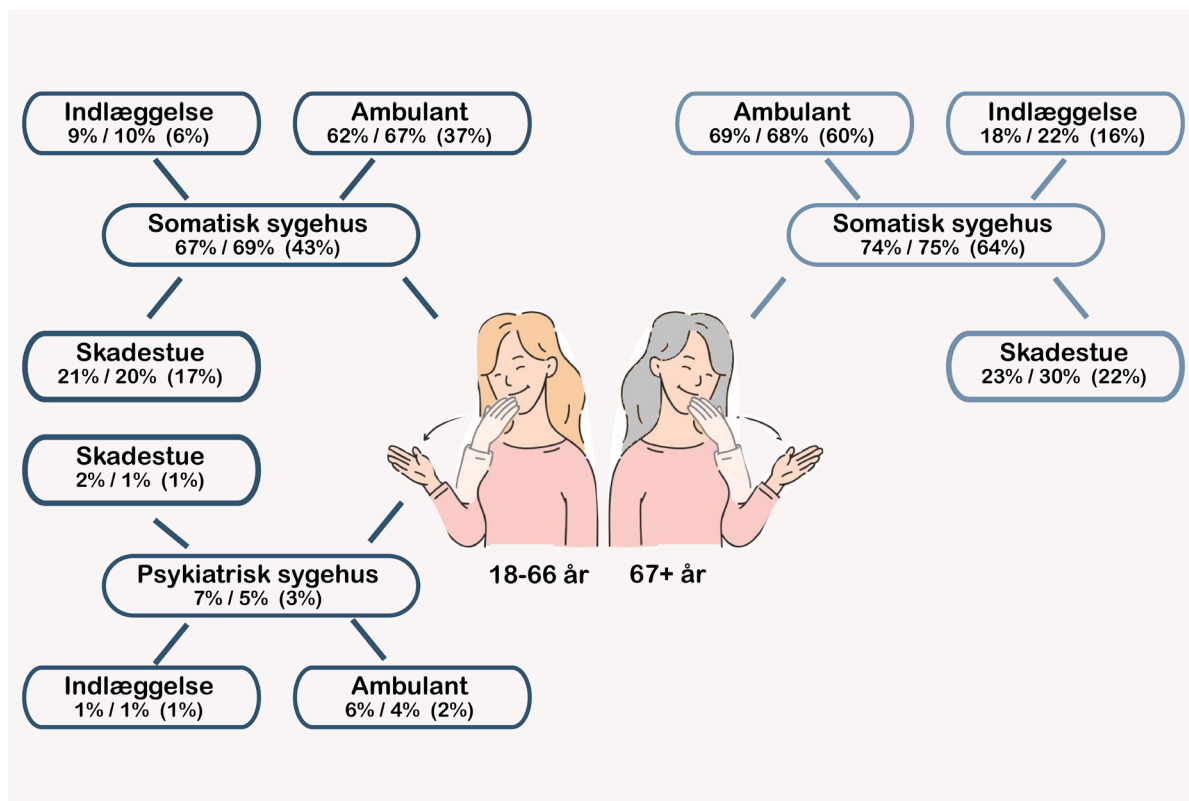
Kilde: Egne opgørelser på baggrund af Tolkeportalen, Den Socialøkonomiske Investeringsmodel SØM og Danmarks Statistiks registerdata.

Voksne tolkebrugere benytter det somatiske sygehusvæsen mere, end den øvrige voksne befolkning, især ved ambulante kontakter og skadestuebesøg. Det samme gælder i mindre grad for de ældre tolkebrugere. For de ældre tolkebrugere ses, at de passive brugere har mere kontakt til skadestue og er mere indlagt, sammenlignet med de aktive tolkebrugere.

67 pct. af voksne tolkebrugere har kontakt til det somatiske sygehusvæsen i 2021. Det samme gælder for 69 pct. af de passive brugere og 43 pct. af den øvrige voksne befolkning. De flere kontakter skyldes især ambulant behandling, som 62 pct. af aktive og 67 pct. af de passive, voksne tolkebrugere har haft, mens det samme gælder for kun 37 pct. af den øvrige voksne befolkning. Desuden har 21 pct. af de aktive og 20 pct. af de passive, voksne tolkebrugere kontakt til skadestue, mens det samme er tilfældet for 17 pct. af den øvrige voksne befolkning.

Blandt gruppen af ældre tolkebrugere har 74 pct. af de aktive og 75 pct. af de passive været i somatisk behandling på sygehus. Til sammenligning har 64 pct. af den øvrige ældre befolkning modtaget samme behandling, jf. figur 10.

Figur 10: Den gennemsnitlige aktive tolkebrugers ydelser og aktiviteter på sundhedsområdet, fordelt på alder, 2021. Borgere uden for målgruppen er angivet i parentes.

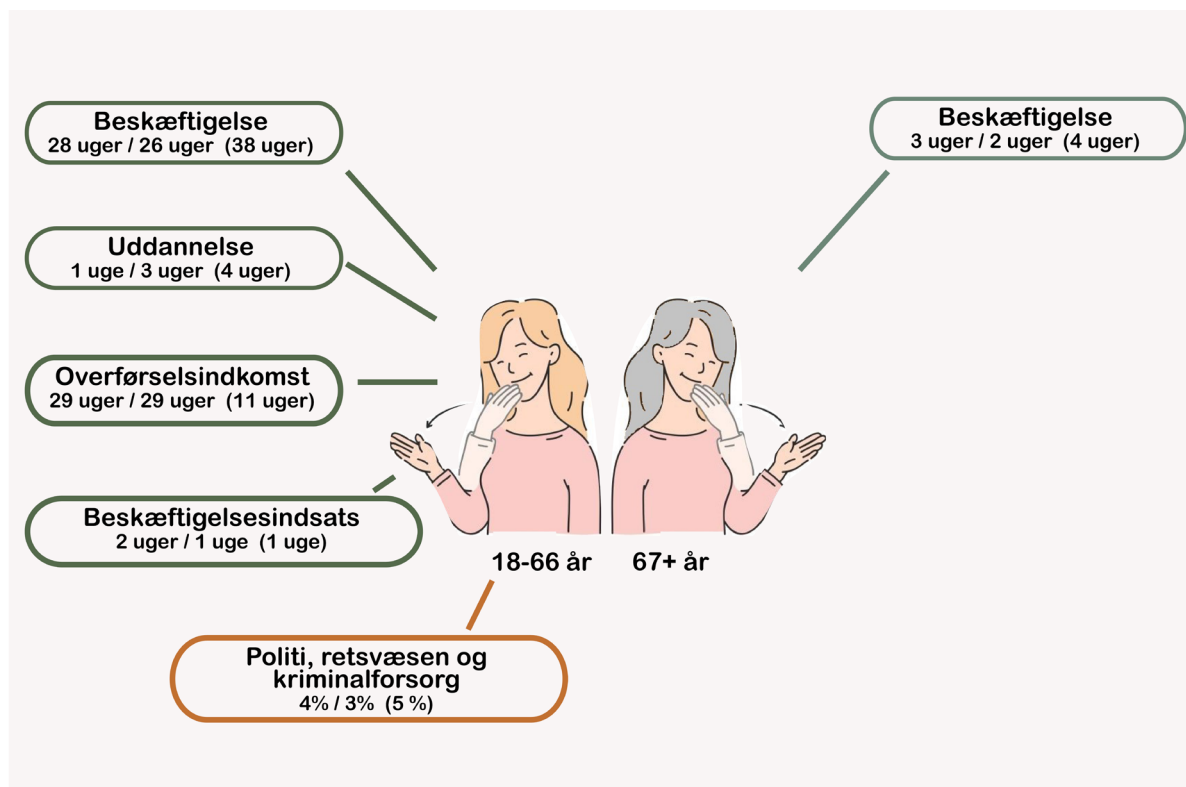

Anm.: Den gennemsnitlige tolkebrugers forbrug af somatisk og psykiatrisk sygehus i 2021, fordelt på borgere i aldersgruppen 18-66 år og 67 år og ældre samt aktive og passive brugere. Den øvrige danske befolkning i samme aldersgruppe er angivet i parentes. Nogle opgørelser kan ikke laves for de aktive, ældre tolkebrugere, grundet datasikkerhedshensyn. Derfor udestår enkelte tal i figuren. Se i øvrigt anmærkninger til figur 9.

Kilde: Egne opgørelser på baggrund af Tolkeportalen, Den Socialøkonomiske Investeringsmodel SØM og Danmarks Statistiks registerdata.

De voksne tolkebrugere er mindre i beskæftigelse og mere på overførselsindkomst, end den øvrige voksne befolkning. Tendensen er mere tydelig for de passive brugere, end for de aktive. De aktive, voksne tolkebrugere er i gennemsnit beskæftigede 28 uger af året, mens det er 26 uger for passive. Til sammenligning er den øvrige voksne befolkning beskæftigede i 38 uger. De voksne tolkebrugere er desuden på overførselsindkomst 29 uger af året i gennemsnit, mens den øvrige voksne befolkning er på overførselsindkomst i 11 uger, jf. figur 11. Det er ikke muligt at lave denne opgørelse for de ældre tolkebrugere, dels fordi de beskæftigelsesrettede indsatser ikke gives til borgere på pension og dels grundet datasikkerhedshensyn.

Figur 11: Den gennemsnitlige, aktive tolkebrugers ydelser og aktiviteter på beskæftigelses- og kriminalitetsområdet, fordelt på alder, 2021. Borgere uden for målgruppen er angivet i parentes.

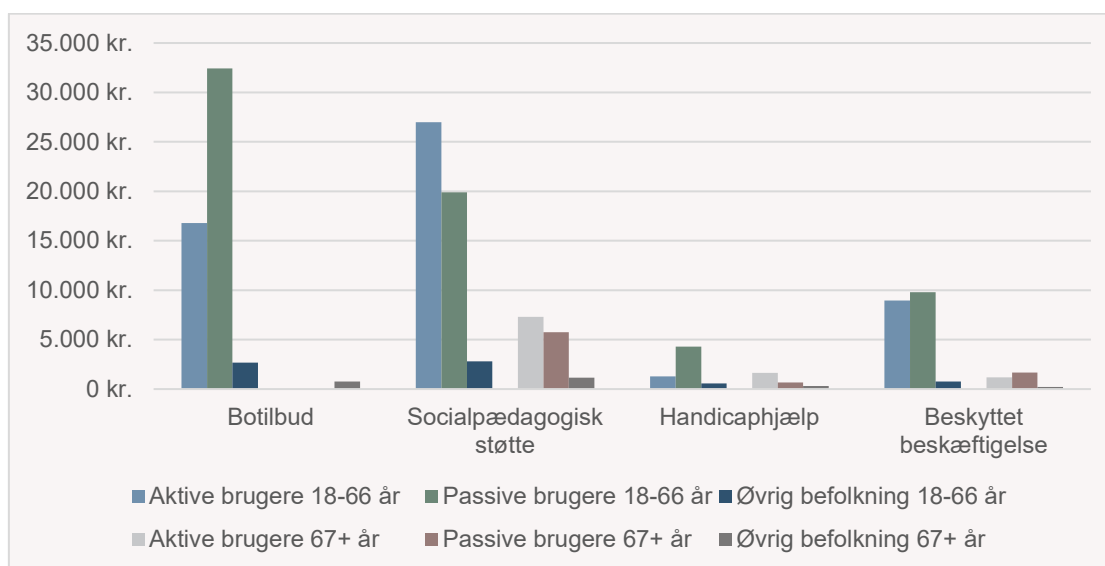
Anm.: Den gennemsnitlige tolkebrugers forsørgelsesgrundlag samt kontakt til politi, retsvæsen og kriminalforsorg i 2021, fordelt på borgere i aldersgruppen 18-66 år og 67 år og ældre samt aktive og passive brugere. Den øvrige danske befolkning i samme aldersgruppe er angivet i parentes. Nogle opgørelser kan ikke laves for de aktive, ældre tolkebrugere, grundet datasikkerhedshensyn. Derfor udestår enkelte tal i figuren. Se i øvrigt anmærkninger til figur 9.

Kilde: Egne opgørelser på baggrund af Tolkeportalen, Den Socialøkonomiske Investeringsmodel SØM og Danmarks Statistiks registerdata.

Kommunerne har flere udgifter til tolkebrugere, end for den øvrige befolkning, på tværs af socialområdet. Især udgifter til botilbud og socialpædagogisk støtte er markant højere for voksne tolkebrugere, end for den øvrige voksne befolkning. De kommunale udgifter på socialområdet er desuden markant højere til voksne, end til ældre tolkebrugere.

Den største udgiftspost på socialområdet, for både de voksne og ældre, aktive tolkebrugere, er socialpædagogisk støtte, hvor kommunernes gennemsnitlige årlige udgifter var hhv. 27.000 kr. pr. voksen og 7.000 kr. pr. ældre tolkebruger. Kommunernes udgifter var hhv. 3.000 kr. og 1.000 kr. pr. borger i den øvrige befolkning i samme aldersgrupper. For de voksne, passive brugere var de højeste udgifter på socialområdet udgifter til botilbud, hvor kommunernes gennemsnitlige årlige udgifter var 32.000 kr., pr. voksen. Kommunerne afholder ikke udgifter til ældre tolkebrugere på botilbud. For den øvrige voksne befolkning er kommunens gennemsnitsudgift 3.000 kr. for botilbud, jf. figur 12.

Figur 12: Kommunale udgifter til den gennemsnitlige, aktive tolkebrugers forbrug på socialområdet, fordelt på alder, 2021

Anm: Figuren viser kommunale udgifter til den gennemsnitlige borgers forbrug af udvalgte sociale serviceydelser og aktiviteter i 2021. Se i øvrigt anmærkning til figur 9.

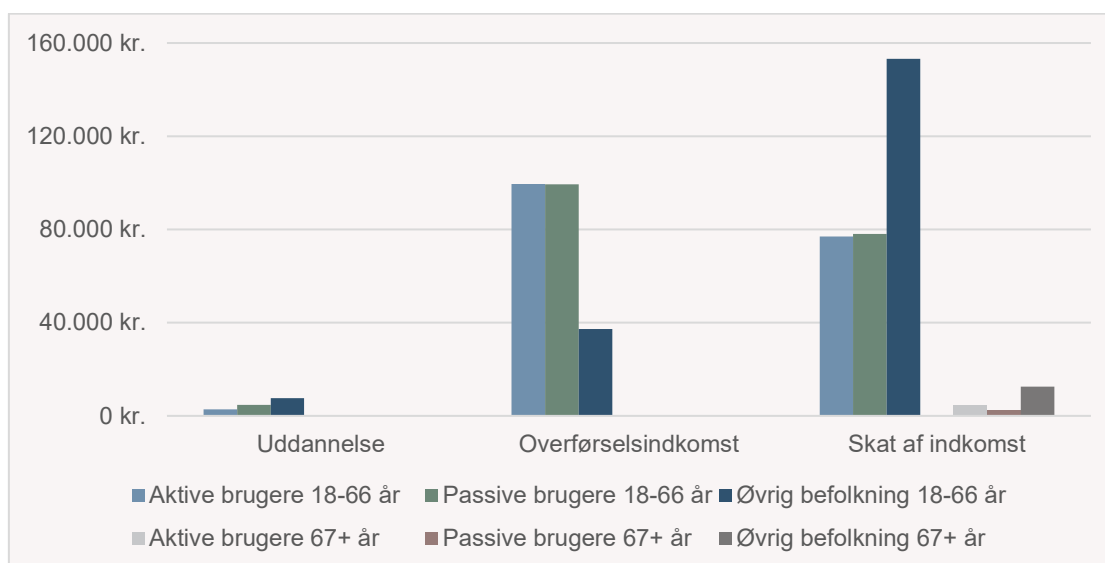
Kilde: Egne opgørelser på baggrund af Tolkeportalen, Den Socialøkonomiske Investeringsmodel SØM og Danmarks Statistiks registerdata.

De aktive brugere ser umiddelbart ud til at være mere selvhjulpne, end de passive brugere, når kommunernes udgifter til socialområdet betragtes. Gennemsnitsudgiften til socialpædagogisk støtte i eget hjem til de aktive brugere er højere, mens de er lavere for botilbud – sammenlignet med de passive brugere. Det kan dels indikere, at de aktive brugere i højere grad kan bo i eget hjem med støtte, end de passive brugere. Dels kan det indikere, at de aktive brugere, der er på botilbud, har mindre støttebehov, end de passive. Indikationen på, at aktive tolkebrugere er mere selvhjulpne, end passive brugere, understøttes også af, at de aktive brugere i højere grad er i beskæftigelse, end de passive brugere, jf. ovenstående.

De kommunale udgifter til beskæftigelses- og uddannelsesområdet er kun relevant for voksne tolkebrugere, da de ældre er overgået til pension. Udgifter til overførselsindkomst er markant højere for den gennemsnitlige, voksne tolkebruger, end for den øvrige voksne befolkning. Det offentlige har desuden færre skatteindtægter fra den gennemsnitlige, voksne tolkebruger, end fra den øvrige gennemsnitlige voksne borger.

Den gennemsnitlige, voksne tolkebruger koster knap 100.000 kr. årligt, mens den gennemsnitlige, voksne borger koster 37.000 kr. årligt i overførselsindkomster. Det offentlige har desuden skatteindtægter fra voksne tolkebrugere på 77.000 kr. årligt og fra øvrige voksne på 153.000 kr. årligt, jf. figur 13.

Figur 13: Kommunale udgifter til den gennemsnitlige, aktive tolkebrugers forbrug på beskæftigelses- og uddannelsesområdet, fordelt på alder, 2021

Anm: Figuren viser kommunale udgifter til den gennemsnitlige borgers forbrug af ydelser og aktiviteter i 2021. Overførselsindkomst dækker ikke folkepension eller folkepensionsrelaterede ydelser, hvorfor ældre tolkebrugere ikke opgøres. Se i øvrigt anmærkning til figur 9.

Kilde: Egne opgørelser på baggrund af Tolkeportalen, Den Socialøkonomiske Investeringsmodel SØM og Danmarks Statistiks registre

Bevillinger

Tolkemyndigheden beviliger 3 typer tolkning, hvor opdelingen er tilknyttet den aktivitet, der ansøges om tolkebistand til:

1. Tidsubegrænset tolkning, hvor der bevilges tolkebistand til al den aktivitet, brugeren ønsker, uden begrænsning i omfanget. Aktiviteter for tidsubegrænset tolkning er oplistet i *Bekendtgørelse om aktiviteter med tidsubegrænset tolkning til personer med hørehandicap*, bekendtgørelse nr. 945 af 27/7 2010.
2. Timebankstolkning, hvor bevillingen trækkes fra brugerens timebank.
3. Bevillingsbegrænset tolkning til bestemte aktiviteter, der ellers ville have været timebankstolkninger, til dagligt kaldet "puljer". Aktiviteter herunder fremgår af *Bekendtgørelse om bevillingsbegrænset tolkning efter lov om tolkning til personer med hørehandicap*, bekendtgørelse nr. 1630 af 16/12 2016.

Eksempler:

- Deltagelse i politisk møde er tidsubegrænset tolkning, da det er med i listen i bekendtgørelsen om tidsubegrænset tolkning.
- Konsultation hos dyrlæge er ikke nævnt i bekendtgørelsen, og tolkebistand hertil hører derved under timebank.
- Tolkebistand til en større, privat fest er ikke med på listen i bekendtgørelsen, og dermed hører det under timebanken – men aktiviteten er med i bekendtgørelse nr. 1630 af 16/12 2016 om bevillingsbegrænset tolkning, og hører derved ikke under timebanken, og der er i stedet tale om bevillingsbegrænset tolkning (puljer).

Der blev i 2022 afregnet for 39.383 timers fysisk tolkning (36.254 timer i 2021). Hertil kommer 6.255 fjerntolkninger (24.689 fjerntolkninger i 2021) samt 29 bevillinger til tolkninger i udlandet, hvoraf 3 blev aflyst (6 udlandstolkninger i 2022).

Tabel 4: Oversigt over alle bevillinger i 2022, fordelt efter måned og region. Fjerntolkninger og udlandsopgaver er ikke medregnet.

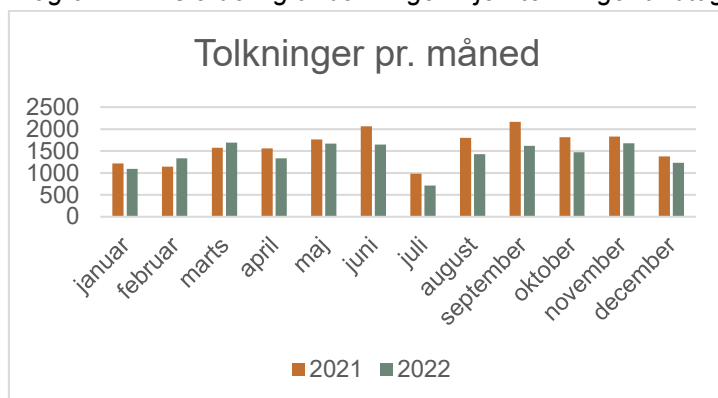
Måned	Hovedstaden	Midtjylland	Nordjylland	Sjælland	Syddanmark	I alt
Januar	453	245	35	73	286	1092
Februar	561	292	41	84	353	1331
Marts	650	338	69	121	514	1692
April	471	256	66	93	444	1330
Maj	628	302	84	136	515	1665
Juni	582	292	81	135	553	1643
Juli	279	140	34	51	208	712
August	523	243	80	115	465	1426
September	574	374	79	122	468	1617
Oktober	515	275	64	109	505	1468
November	547	318	88	139	586	1678
December	407	247	88	108	377	1227
I alt	6190	3322	809	1286	5274	16881

Der skete et fald i antallet af tolkninger, men samtidig en stigning i antallet af fakturerede timer for tolkebistand i forhold til 2021, undtaget dog i Region Nordjylland, der oplevede et stigende antal tolkninger.

Generelt er oplevelsen, siden krigen i Ukraine startede, at de stigende priser på mad, el og opvarmning har betydet, at tolkebrugerne i stigende grad ansøger om tolkebistand til aktiviteter, hvor det, for tolkebrugerne selv, er forbundet med en udgift at deltage, eksempelvis foredrag, museumsbesøg, private kurser osv.

Det ses i diagram 1, at årstidsvariationen igen følges nogenlunde. I årets første måneder steg aktiviteten hos tolkebrugerne, efter covid-19-restriktionerne forsvandt. Da energipriserne og inflationen steg, efter sanktioner mod Rusland, faldt antallet af tolkninger, hvilket kan skyldes, at tolkebrugerne fravalgte aktiviteter for at foretage besparelser, herunder især fritidsinteresser og sociale arrangementer, eksempelvis foredrag, kulturelle arrangementer.

Diagram 1: Årsfordeling af bevillinger. Fjerntolkninger undtaget.

Tidsubegrænset tolkning

Tidsubegrænset tolkning bevilliges til aktiviteter, der er nødvendige for, at personer med hørehandicap kan deltage i samfundslivet på lige fod med andre borgere. Aktiviteterne er fastsat ved bekendtgørelse om aktiviteter med tidsubegrænset tolkning til personer med hørehandicap (*bekendtgørelse 845 af 27/7 2010*). Bekendtgørelsen skal læses i lyset af Tolkelovens § 1, stk. 2:

"Loven finder ikke anvendelse på tolkning, der er reguleret af anden lovgivning".

Når tolkning ved fagforeninger og A-kasser således er med på listen, gælder det således kun, når der ikke er tale om eksempelvis møder, hvor A-kasser fungerer som anden aktør for kommunale jobcentre, eller hvis en kommune, i sin sagsbehandling, har behov for et fællesmøde med fagforening og borgeren.

I tabel 5 over de 10 mest benyttede aktiviteter er samfundsnyttig aktivitet gledet ud, og i stedet er undervisning til kørekort kommet med.

Tabel 5: De 10 hyppigste aktiviteter under tidsubegrænsede tolkninger, sorteret efter antal tolkninger.

Aktivitet	Antal	Tolket timer
Praktiserende læge	2842	2862
Aktiviteter i handicaporganisationer	2343	13017
Fysioterapeut, kiropraktor, ergo/fodterapeut (lægehenvist)	1318	1338
Speciallæge	886	916
Tandlæge, tandtekniker	755	811
Bolig	521	1073
Kørekort, speedbåd - Undervisning	512	1373
Foreningsbaseret aktivitet	378	1536
Kirke	353	506
Ulønnat frivilligt arbejde	329	994

Timebankstolkning

Tolkning efter timebanken har hjemmel i Tolkelovens § 12. Hver bruger er tildelt et årligt antal timer til brug for tolkning, der ikke er omfattet af tidsubegrænset tolkning. Fremgår en aktivitet ikke i bekendtgørelsen om tidsubegrænset tolkning, er der tale om en aktivitet efter timebanken.

Der er i 2022 tolket mere end 300 færre aktiviteter, men næsten 250 flere timer i forhold til 2011.

Tabel 6: Timebankstolkninger, bevilliget i 2022.

Aktivitet	Bevillinger	Tolket timer	Afregnet
Privat (timebank)	458	1.002	779.817
Handel (Timebank)	113	150	99.063
Koncert, foredrag, rundvisning osv. (Timebank)	79	211	161.839
Privat fest (Timebank)	75	298	250.160
Jule-påske-familiefrokost (Timebank)	67	321	275.485

Jule-påske-familiefrokost (Timebank)	67	321	275.485
Dyrlæge og dyrehospital (Timebank)	64	66	42.849
Frisør, wellness osv. (Timebank)	32	38	24.474
Podcast/video (Timebank)	26	25	15.880
Private uddannelser og kurser (Timebank)	6	18	15.362
Aktiviteter i andre trossamfund (Timebank)	4	9	7.105
Aktiviteter HF/gymnasium (barn o/18 år:Timebank)	3	7	4.787
I alt	927	2.145	1.676.821

Den hyppigst anvendte aktivitet med timebankstolkning er fortsat "private aktiviteter", der eksempelvis anvendes, hvis tolkebruger har fået afslag på tolkebistand fra en anden myndighed, og derfor i stedet ønsker at benytte sin timebankstimer til tolkningen eller tolkning til et besøg hos et hørende familiemedlem.

Tabel 7: Antal brugere, opdelt efter forbrug af 7-timers timebanken 2017-2022.

Forbrug, timer	2017	2018	2019	2020	2021	2022
0-1	2.542	2.532	2.551	2.640	2.726	2694
1-2	226	271	209	131	109	102
2-3	69	74	62	84	64	59
3-4	57	62	53	60	47	56
4-5	36	54	51	30	35	39
5-6	27	52	38	23	14	34
6-7	25	29	18	29	22	23
Tømt timebank	43	35	38	18	15	38

Tabel 8: Antal brugere, opdelt efter forbrug af 20-timers timebanken (døvblinde) 2017-2022.

Forbrug, timer	2017	2018	2019	2020	2021	2022
0	67	68	66	74	77	79
1-5	18	27	16	16	10	9
6-10	12	7	12	4	9	7
11-15	3	6	4	6	4	5
16-20	3	2	4	4	4	5
Tømt timebank	2	3	3	2	2	2

Der er samlet 40 tolkebrugere, der har tømt deres timebank, hvilket er på niveauet før covid-19. Der er i alt tolket 927 timebankstolkninger, med i alt 2.145 timers tolkebistand.

Bevillingsbegrænset tolkning (puljer)

Bevillingsbegrænsede aktiviteter har hjemmel i Tolkelovens § 10a, og er aktuelt fastsat efter bekendtgørelse nr. 1630 af 16. december 2016. Bevillingsbegrænsede aktiviteter udgør en i bekendtgørelse definerede aktiviteter, der ellers ville høre under timebankstolkninger. Der er en samlet økonomisk ramme på 10,4 mio. kr. til 9 aktiviteter og 200.000 kr., særskilt til tolkning til pludseligt opståede forhold.

Tabel 9: Forbrug af bevillingsbegrænsede aktiviteter, undtaget udlandstolkninger 2022.

Aktivitet	Antal	Tolket timer	Afregnet
Fritidsaktivitet	1.575	3.035	2.134.631
Døve forældre til aktiviteter i forhold til børn	527	979	723.139
Større, private fester	511	2.800	2.604.443
Private sundhedstilbud	189	275	199.648
Tolkning under ledsagelse af døvblinde	175	243	142.875
Mindesamvær ved begravelse	70	197	159.576
RUS-ture, sociale del	4	15	17.050
Pludseligt opstået behov	0	0	0
I alt	3.051	7.543	5.981.363

Der er også her sket et lille fald i antallet af tolkninger til de aktiviteter, hvor tolkebrugeren selv har en udgift, fx til foreningskontingent, entrébillet, betaling af behandler o. lign.

Udlandstolkning

Tabel 10: Puljeforbrug, udlandstolkninger 2022.

Antal	Afregnet	Bevilliget
29	3.241.498 kr.	4.447.414 kr.

Der er sket en stor stigning i antallet af udlandstolkninger fra 6 tolkninger i 2021 til 29, der er på linje med antal ansøgninger på et "normalt" år. 4 af de ansøgte udlandstolkninger blev efterfølgende aflyst.

Tolkning i udlandet kan bevilliges til deltagelse i handicappolitisk arbejde samt til deltagelse i internationale idrætsstævner. 15 bevillinger var til deltagelse i handicappolitisk arbejde, og 14 var til deltagelse i internationale idrætsstævner.

Tolkemyndighedens fjerntolketjeneste

Tolkemyndighedens fjerntolketjeneste finder sted med hjemmel i *Bekendtgørelse om tolkning til personer med hørehandicap § 1, stk. 1, nr. 7*:

"Andre former for tolkning, der kan hjælpe brugerne i den fælles tolkeløsning til at kunne kommunikere med andre".

Tolkningen foregår ved, at brugeren kontakter fjerntolken via en fjerntolkeplatform, og at tolken herefter formidler samtalen via et telefonopkald til modtageren.

Der blev gennemført udbud af fjerntolketjenesten, hvor 3 tilbudsgivere bød ind, og én blev efterfølgende valgt til at betjene fjerntolkeservicen fra 2023 og frem til udgangen af 2026.

Tabel 11: Antal samtaler via fjerntolk 2018-2022.

Måned	2018	2019	2020	2021	2022
Januar	814	1.417	1.594	2.023	0
Februar	657	1.522	1.586	2.220	507
Marts	685	1.339	1.623	2.346	657
April	677	1.726	1.793	1.955	530
Maj	839	1.546	1.912	2.051	643
Juni	699	1.515	1.888	2.182	626

Juni	699	1.515	1.888	2.182	626
Juli	568	1.902	1.691	1.600	520
August	776	1.838	1.883	2.039	650
September	633	1.500	2.063	2.423	606
Oktober	755	1.736	1.910	1.986	540
November	1.083	1.322	1.724	2.097	486
December	703	1.336	1.791	1.767	490
I alt	8.889	18.699	21.458	24.689	6.255

Den samlede udgift til fjernfortolkning var i 2022 kr. 660.000 kr. Dette giver en gennemsnitlig pris på 106 kr. pr. samtale.

I januar måned var der ingen fjernfortolketjeneste, da der ikke var en leverandører, der havde budt ind på fjernfortolketjenesten ved udbuddet. Der blev derfor lavet en midlertidig, etårig aftale med Tolkdanmark, der efter en markedsundersøgelse viste interesse for at levere tjenesten.

Det skønnes, at det lavere antal samtaler bunder i 2 faktorer:

1. At januar var uden fjernfortolketjeneste, hvilket hos brugerne har givet usikkerhed om tjenesten.
2. At leverandøren af Tolkmyndighedens fjernfortolkeservice ikke længere må servicere opkald til andre myndigheder, da dette giver problemer med kø for øvrige indkomne opkald. Det er erfaringen, at det ofte er tidskrævende at få en myndigheds accept af at betale for tolkebistand til et opkald.

Gruppetolkninger

Når flere personer med hørehandicap skal til den samme aktivitet, er der mulighed for, at tolkningen kan arrangeres som en gruppetolkning. Det har, for tolkebrugerne, betydning ved timebanksaktiviteter, da de deltagende brugere alene får deres andel af tolkebistanden trukket af deres timebank. En timebankstolkning på 4 timer, vil således kun blive trukket med 1 time i timebanken, hvis 4 brugere deles om tolken.

Der blev i 2022 gennemført 115 tolkninger som gruppetolkninger med et samlet timetal på 324 timer. Gruppetolkningerne havde i alt 68 deltagere, det vil sige i gennemsnit 1,7 deltagere. Var tolkningerne sket som enkeltstående tolkninger, ville brugerne samlet have anvendt 222 timer mere af deres timebank.

For sent aflyste tolkninger

Tolkebrugerens modtager, 8 døgn før aktiviteten begynder, en automatisk påmindelse om aktiviteten. Herved har brugeren 1 døgn til at aflyse tolkningen, hvis vedkommende på forhånd ved, at han/hun alligevel ikke har behov for tolk. Formålet er at nedbringe "tolkespild", altså at tolkeressourcen går tabt, fordi tolkningen ikke skal gennemføres.

Aflysningsfristen er 5 hverdagsdøgn, således at weekend og helligdage ikke tæller med i fristberegningen. Der blev aflyst for sent ved 2.334 tolkeopgaver, svarende til 13 pct. af bevillingerne, hvilket er på samme niveau som i 2021, men flere end i "normale år" før covid-19, hvor andelen af for sent aflyste tolkninger udgjorde 9,72 pct.

Udgiften til for sent aflyste tolkninger udgjorde i alt 2,1 mio. kr. Dette er således betaling for ydelser, som ingen tolkebrugere får glæde af.

925 tolkninger blev aflyst rettidigt, mod 1.118 aflysninger året før. I 287 tilfælde mødte brugeren ikke op til tolkningen uden at have aflyst. Det betyder, at tolken mødte forgæves, og har ventet på tolkebrugeren uden held. Det er mere end en fordobling i forhold til 2020.

De 10 aktiviteter, hvor der hyppigst forekommer for sene aflysninger, ses i tabel 12.

Tabel 12: De 10 hyppigste aktiviteter, der aflyses for sent.

Fritidsaktivitet
Lægekonsultation
Lægehenvist konsultation ved fysioterapeut
Aktivitet i handicaporganisationer
Tandlæge, tandtekniker
Kørekortundervisning
Døve forældre til aktiviteter til børn
Speciallæge
Ulønnet frivilligt arbejde
Privat aktivitet.

Udækkede tolkninger

I 2022 blev der på landsplan fundet tolk til 95,4 pct. af alle bevillinger fra Tolkemyndigheden, det vil sige, at der i 4,6 pct. af bevillingerne ikke blev fundet en tolk. Dette er en stigning på ét procentpoint i forhold til 2021.

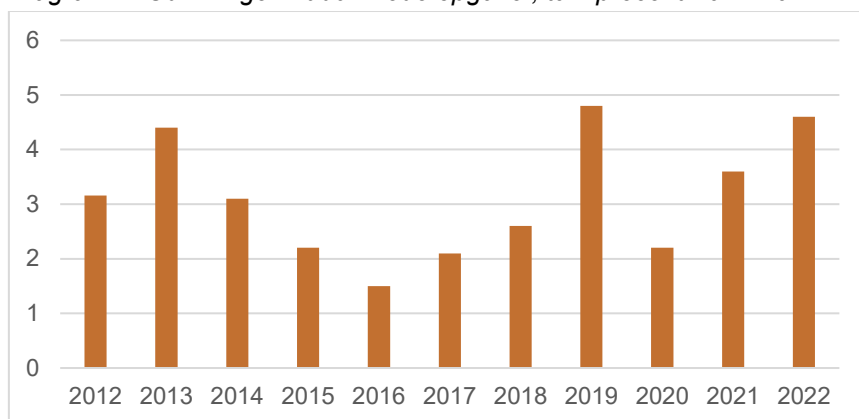
I Region Midtjylland og Region Nordjylland blev det lettere at få tolk til bevillinger, mens der i de øvrige regioner skete en stigning. Den største stigning skete i Region Hovedstaden, hvor andelen af udækkede tolkninger steg fra 3,7 pct. til 5,9 pct. Dette skal ses i forhold til, at der er allerflest tolke i Region Hovedstaden, og at det er det sted, hvor der gennemsnitligt er kortest transporttid.

Tabel 13: Udækkede opgaver i 2022 i procent, opdelt efter region.

Hovedstaden	Midtjylland	Nordjylland	Sjælland	Syddanmark	Samlet
5,9	1,4	4,3	5,5	4,7	4,6

I diagram 2 ses, at procentdelen af tolkninger, hvor der ikke er blevet fundet tolk i den viste periode, aldrig har oversteget 5 pct. De sidste to år har niveauet været lavere, end udviklingen ellers tilsagde. De mange skiftende perioder med nedlukninger under covid-19 betød, at der generelt var færre opgaver, og derfor bedre dækning – tolkene manglede arbejdsopgaver.

Diagram 2: Udviklingen i udækkede opgaver, tal i procent 2012-2022.

Meldingerne fra Tolkemyndighedens leverandører er, at det er svært at finde nye tolke, hvilket hænger sammen med, at der uddannes meget få tolke. Ved årets udgang dimitterede således kun 3 nye tolke.

Samtidig har tolkemarkedet, siden 2000, oplevet, at et stigende antal tolke har nedsat sig som enkeltmandsvirksomhed, hvilket har betydet øgede indtjeningsmuligheder for den enkelte, men denne fragmentering af tolkemarkedet har betydet, at ledige tolketimer vanskeligt kan bundtes sammen til brugbare enheder, der kan være med til at nedsætte antallet af udækkede opgaver.

Når der kommer færre nye tolke ind på markedet, vil det blive en vigtig indsats, at få de eksisterende tolke til at tolke i flere timer.

Siden 2010 har Tolkemyndigheden haft tilbud om fjerntolkning, men uanset omfanget heraf er det ikke oplevelsen, at det har bidraget til at nedbringe behovet for fysisk, fremmødt tolkebistand.

Et meget vigtigt fokus er på IT-løsninger, der – både på skrive- og tegnsprogstolkeområdet – i fremtiden sandsynligvis vil kunne medvirke til, at flere tolkebrugere får tolket aktiviteter. Det er forventningen, at IT-udviklingen på især AI-området med tiden vil betyde, at oversættelsesprogrammer vil kunne erstatte anvendelse af fysisk, fremmødte tolke.

Andre myndigheders brug af Tolkemyndighedens rammeaftaler

Andre myndigheder har i en årrække haft mulighed for at tilslutte sig Tolkemyndighedens rammeaftaler og gøre brug af dem ved at bestille tolkninger via Tolkeportalen.

I 2022 blev der af andre myndigheder samlet bestilt tolk i 102 tilfælde via Tolkeportalen med samlet 95 timers tolkning. Det har især været Region Syddanmark og Rigs politiet, der har anvendt Tolkeportalen til bestilling. Der oplevedes i sidste halvår et stigende antal bestillinger for hver måned.

Det har for et par af de andre myndigheders vedkommende været problematisk at få informeret decentralt personale i korrekt anvendelse af Tolkeportalen som bestillingssystem, hvilket har betydet et øget antal henvendelser.

Tolkemyndighedens administration

Ankesager

Tolkemyndighedens afgørelser kan indbringes for Ankestyrelsen, jf. Tolkelovens § 16. I nedenstående tabel ses antallet af ankesager for perioden 2017 til 2022.

Tabel 14: Ankesager 2017-2022.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ankesager	4	9	4	2	7	1
Afvist						
Hjemvist		3				
Ændret	2	3				
Stadfæstet	2	3	4	2	1	1

Kursus i tegnsprog for kolleger

Til virksomheder, der har en eller flere ansatte med et hørehandicap, kan Tolkemyndigheden, efter bekendtgørelse nr. 945 af 27. juli 2010, bevillige et 15 lektioners kursus i tegnsprog til den hørehandicappede ansatte, så dennes kolleger kan lære noget om døve og døves kultur, samt lære nogle grundlæggende tegn. Formålet er at forbedre kollegernes muligheder for at kommunikere med deres hørehandicappede kollega, og dermed understøtte integrationen på arbejdspladsen. Kurset indeholder dels viden om døvekultur, undervisning i tegn til almindelig smalltalk og endelig undervisning i tegn, der har forbindelse til den døves arbejdsfunktioner i virksomheden.

Der blev i 2022 bevilliget 10 kollegakurser, hvoraf der er fundet tegnsprogsundervisere til de 9 af kollegakurserne. Tolkemyndigheden har oplevet en voksende interesse for kollegakurser fra firmaer med en eller flere døve ansatte. Det er Tolkemyndighedens indtryk, at det ofte er den døve selv, som informerer arbejdspladsen om muligheden for kollegakurser, og at firmaerne herudover selv aktivt søger oplysninger om, hvad de selv kan gøre for at integrere den døve medarbejder på arbejdspladsen.

Tolkemyndigheden oplever, at det er blevet lidt nemmere at finde undervisere til disse kollegakurser end tidligere, da flere tolke er blevet opmærksomme på, at kollegakurser ikke er under rammeaftalen, og at den enkelte tolk dermed kan byde på opgaverne, hvis denne har de undervisningskompetencer, der kræves.

Det er Tolkemyndighedens indtryk, at der de seneste år har været øget interesse fra private såvel som offentlige arbejdspladser til at ansætte døve medarbejdere samt øget interesse fra ledere og kollegaer til at kunne kommunikere selvstændigt med døve medarbejdere. Interessen synes forsat at være øget i 2022.

Gennemsnitsbudsprisen for et kollegakursus er steget fra ca. 13.500 kr., inklusiv moms, til ca. 15.000 kr., inklusiv moms.

Smiley-undersøgelse

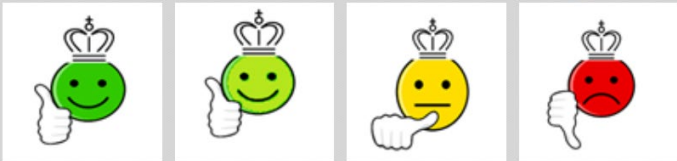
Efter hver afsluttet tolkning bliver brugeren via SMS eller e-mail opfordret til at vurdere sin tilfredshed med tolkningen:

Figur 1: SMS med brugerundersøgelse.

Brugertilfredshedsundersøgelse

Type: Tegnsprogs-tolkning
 Aktivitet: Møde i civilretten, afhøring i retten, indkaldelse som væрге osv. Også for bisidder
 Dato: 4. marts 2019 Kl. 08:00 til 09:00
 Adresse: Galgebjergvej 1, 6000 Kolding
 Tolkefirma: A leverandør Syddanmark tegn

Hvor tilfreds var du med tolkningen?

The image shows a survey interface for a sign language interpreter. It includes a header 'Brugertilfredshedsundersøgelse' and a form with fields for Type, Aktivitet, Dato, Adresse, and Tolkefirma. Below the form is a question 'Hvor tilfreds var du med tolkningen?' followed by four smiley face icons with crowns. The first two are green with thumbs up (representing 4 and 3 points), and the last two are yellow and red with thumbs down (representing 2 and 1 point).

Brugerne får herved mulighed for at tilkendegive, hvad de synes om kvaliteten af en udført tolkning.

Den samlede gennemsnitlige brugervurdering i 2022 er 3,89 point (hvor størst tilfredshed giver 4 point og mindst tilfredshed giver 1 point), hvilket er på niveau med de tidligere 3 år.

Tabel 15: Brugertilfredshed 2019-2022.

2019	2020	2021	2022
3,85	3,88	3,85	3,89

Tilfredsheden ligger således på et stabilt, højt niveau, hvor brugerne generelt er meget tilfredse med den tolkebistand, de modtager.

I en ny udgave af Tolkeportalen vil der blive ændret i den løbende bruger-survey, så den eksempelvis udføres 1 eller 2 gange om året. Desuden vil tolkebrugeren kunne skrive kommentarer til deres besvarelse.

Kontrol og kontroltilsyn

Efter Tolkelovens § 7, stk. 2, fører Tolkemyndigheden kontroltilsyn med leverandørerne.

Reglerne herfor er uddybet i Tolkebekendtgørelsens § 3:

”Tolkemyndighedens tilsyn efter lovens § 7, stk. 2, omfatter både den måde opgaverne udføres på, og sammenhængen mellem afgørelserne om ubegrænset tolkning og de faktisk leverede tolkninger samt sammenhængen mellem bestillingerne i timebanken og de faktisk leverede tolkninger. Tilsynet omfatter endvidere sammenhængen mellem leveret tolkning og afregning for denne.”

Kontrol med afvigende tolkninger og timebankstolkninger

Hvis der er forskel mellem en bevilling til tolkebistand og den efterfølgende faktiske udførsel heraf, undersøges denne forskel i Tolkemyndigheden for herved at opdage fejl eller uhensigtsmæssigheder. Således tages der konkret stilling til enhver ændring i tolketid i forhold til den bevilligede tid. Desuden er der kontrol med alle timebankstolkninger, der er leveret, så

det sikres, at tolkebrugeren kun trækkes fra sin timebank for den tid, hvor der konkret er modtaget tolkning. Er der bevilliget en times tolkebistand til et privat møde, men der kun tolkes i 15 minutter, skal tolkebrugeren kun anvende 15 minutter fra timebanken.

Kontroltilsyn

Der vil hvert år blive udsendt afrapporteringsskema til leverandørerne, som efterfølgende danner baggrund for fysiske tilsynsbesøg. Fokus for oplysninger vil skifte årene imellem.

Der er i 2022 indhentet afrapporteringsskema fra alle leverandører, hvor fokus var på tolkenes arbejdsforhold. Ud fra besvarelserne er der udpeget 4 tolkeleverandører til et fysisk tilsynsbesøg. Disse vil finde sted i foråret 2023. Kontrolbesøgene udføres af Tolkemyndigheden på vegne af både STUK og Tolkemyndigheden.

STUK og Tolkemyndigheden gennemførte et fælles leverandørmøde via Zoom i efteråret 2022, hvor fokus var på information om fakturering, orientering om en ny Tolkeportal og en drøftelse af CPD i Tolkeportalen.

Efter mødet blev der, til alle leverandører, fremsendt en undervisningsvideo, som kunne anvendes i forhold til at lave interne kurser for deres tolke. Videoen er udarbejdet af Københavns Professionshøjskole og omhandler tolkeetik – et emne, der har indgået i Tolkemyndighedens udbud, siden det første udbud i 2010, men hvor der ikke findes en egentlig oversigt eller beskrivelse af, hvad det konkret betyder.

Projektarbejde 2022

Fjerntolkeudbud

Udbud af Tolkemyndighedens fjerntolketjeneste blev gennemført. Der indkom 3 tilbud, hvilket betegnes som meget tilfredsstillende, og viser, at området er interessant for leverandører at gå ind på.

Rammeaftalen blev indgået med virkning fra 1. februar 2023. Den udløber først ved udgangen af 2027.

HumAId oversættelsesprogram

Tolkemyndigheden følger fortsat tæt HumAId, som er en lille virksomhed i Odense, der udvikler et nyt program, der kan lære tegnsprog ved hjælp af kunstig intelligens (AI). Programmet har potentiale til at oversætte mellem dansk og dansk tegnsprog og kan revolutionere måden, vi bruger computerkraft til at oversætte visuelle sprog. Tolkemyndigheden følger tæt med i udviklingen af programmet og arbejder på at danne bindeled mellem virksomheden og andre relevante statslige styrelser. Målet er at skabe en app, der kan oversætte tekst og tale til tegnsprog og omvendt samt oversætte hjemmesider til tegnsprog. Et sådant værktøj vil have stor betydning for personer med hørehandicap og kan bidrage til større lighed for målgruppen. Tolkemyndigheden bidrager med viden om tolkebistand og vil samarbejde med andre myndigheder for at styrke projektet med yderligere viden og erfaring. Projektet fortsætter i 2023.

Tolkeportal

Udbudsmaterialet til udviklingen af en ny Tolkeportal blev færdigt og udsendt. Der vil i 2023 blive udvalgt en leverandør, hvorefter udviklingen kan begynde. Det er planen, at den nye Tolkeportal skal sættes i drift i sommeren 2024. Projektet fortsætter i 2023.

Økonomi 2022

De faktiske årlige udgifter for Tolkemyndigheden siden 2018 fremgår af tabel 16.

Tabel 16: Tolkemyndighedens forbrug de seneste 5 år – bemærk, at alle tal er årets tal.

	2018	2019	2020	2021	2022
Drift	3,9 mio.	4,6 mio.	4,5 mio.	3,2 mio.	5,4 mio.
Tolkninger	39.640.365	39.419.661	27.065.702	30.438.750	34.500.782

Efter udgiftsniveauet for tolkning i årene op til 2020 udviste et stabilt niveau, betød covid-19 stor nedgang i aktiviteten for tolkebrugerne. I 2022 har krigen i Ukraine betydet stigende udgifter til varme, el og dagligvarer, hvilket også har påvirket aktivitetsniveauet.

Opgaver og projekter 2023

Det følger af Tolkelovens § 7, stk. 3, at: "Tolkemyndigheden understøtter udvikling af området". Det følger endvidere af Tolkelovens § 7, stk. 5, at: "Tolkemyndigheden iværksætter forsøg med udvikling af tolkeområdet". På baggrund heraf arbejdes der med følgende projekter og opgaver i det kommende år:

HumAld oversættelsesprogram fortsætter

Tolkemyndigheden vil fortsat følge HumAlds udvikling af automatisk tegnsprogsoversættelse.

Udvikling af Tolkeportal fortsætter

Udvælgelse af den endelige leverandør til udvikling af den nye Tolkeportal sker i 2023, og herefter begynder selve udviklingsarbejdet, som også forventes at ville kræve en stor indsats.

Social- og Boligstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00

www.sbst.dk